

Madžarska metoda - poročilo

Borut Zupan

24. 5. 2022

1 Definicije

Za razumevanje, kaj počne madžarska metoda si moramo najprej pogledati nekaj definicij.

Definition 1 *Poln dvodelen graf je graf, kjer vozlišča lahko razdelimo na dve disjunktni množici U in V tako, da je vsako vozlišče iz U povezan z vsakim vozliščem iz V . Povezav med vozlišči iz V in med vozlišči iz U ni.*

Sedaj, ko vemo s kakšnimi grafi delamo, si pogledjmo kakšne podgrafe opazujemo.

Definition 2 • *Množica M povezav grafa G je prirejanje v G , če povezave iz M nimajo skupnih krajišč.*

- *Množica P vozlišč grafa G je pokritje v G , če ima vsaka povezava grafa G vsaj eno krajišče v P .*

Madžarska metoda za dvodelne grafe ima utež. To, da je graf z utežmi pomeni, da obstaja funkcija, ki priredi vsaki povezavi neko število.

Madžarska metoda za dvodelne grafe z utežmi poišče največjega prirejanja v dvodelnem grafu G . Poleg največjega prirejanja v G nam ta metoda poišče tudi najmanjše pokritje v G . Seveda, pa ni težko prevesti problem na iskanje največjega pokritja v G .

2 Madžarska metoda za dvodelne grafe z utežmi

Za madžarsko metodo rabiš naslednje vhodne podatke:

1. Poln dvodelen graf G , kjer je $V(G) = X \cup Y$ dvodelna razdelitev, $X = \{x_1, \dots, x_n\}$ in $Y = \{y_1, \dots, y_m\}$.

2. Matrika cen povezav $C \in \mathbb{R}^{n \times m}$.

Metoda ti vrne najcenejše popolno prirejanje v G , pri čemer je cena prirejanja $M \subseteq E(G)$ enaka

$$c(M) = \sum_{x_i y_j \in M} c_{ij}.$$

Postopek ima več korakov. Ti so naslednji:

1. Zarotiramo matriko cen povezav tako, da bo stolpcev vsaj toliko kot vrstic in definiramo $k = \min(n, m)$. Pojdi na točko 2.
2. Od elementov vsake vrstice matrike C odštejemo najmanjši element vrstice. Pojdi na točko 3.
3. V tej novi matriki najdi ničlo N . Označi jo z zvezdico, če v vrstici in stolpcu ničle N ni nobene druge ničle z zvezdico. To nadaljuj za vsak element matrike. Pojdi na točko 4.
4. Pokrij vsak stolpec, ki vsebuje ničlo z zvezdico. Če je pokritih k stolpcev, pojd na zadnjo točko. Drugače pojd na točko 5.
5. Najdi nepokrito ničlo in jo označi z črtico. Če ni nobene ničle z zvezdico v vrstici te ničle s črtico pojd na točko 6. Drugače, pokrij vrstico z ničlo s črtico in razkrij stolpec, ki vsebuje ničlo z zvezdico. Nadaljuj ta postopek, dokler ni več nobene nepokrite ničle. Shrani najmanjšo nepokrito vrednost v matriki in pojd na točko 7.
6. Skonstruiraj zaporedje ničel s črtico in ničel z zvezdico na naslednji način. Naj bo N_0 ničla ničla s črtico iz točke 5. Z N_1 označimo ničlo z zvezdico, ki je v istem stolpcu kot N_0 (če obstaja). Z N_2 označi ničlo s črtico v isti vrstici kot N_1 . Nadaljuj dokler se zaporedje ne ustavi na ničli s črtico, ki nima nobene ničle z zvezdico v njenem stolpcu. V tem zaporedju vse ničle s črtico spremeni v ničle z zvezdico in vse ničle z zvezdico odznači. Vsa pokritja odpokrij in pojd na točko 4.
7. Dodaj vrednost iz točke 5 vsakemu elementu pokritih vrstic in odštej vrednost iz točke 5 vsakemu elementu nepokritih stolpcev. Pojd nazaj na točko 5.
8. Najcenejše popolno prirejanje predstavljajo indeski ničel z zvezdico.

Metodo sem implemientiral v *Pythonu* s pomočjo knjižnice *numpy*, ker ima veliko vgrajenih funkcij za delo z matrikami.

Uporabniški vmesnik sem prav tako implemientiral v *Pythonu* s pomočjo knjižnice *tkinter*, ki omogoča enostavno in hitro gradnjo uporabniškega vmesnika.

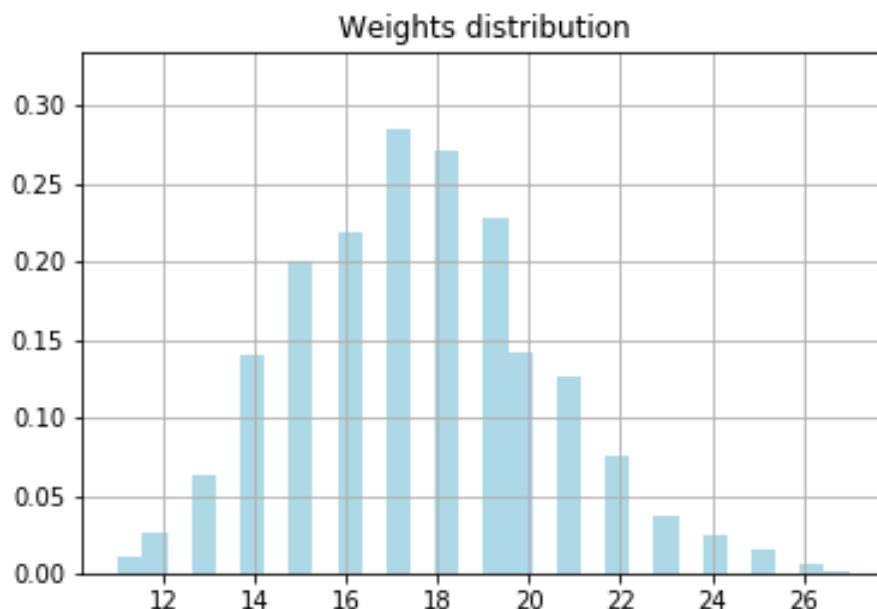
V uporabniškem vmesniku lahko skonstruiraš svojo matriko cen povezav in preveriš kakšna je njeno najcenejše ali najdražje prirejanje. Metoda ti vrne tudi koliko časa je algoritem porabil za izračun le tega.

Druga opcija pa je, da narediš eno ali več naključnih matrik cen povezav in pogledaš kakšno je njihovo povprečno najcenejše ali najdražje prirejanje in kakšen je povprečen čas izvajanja metode na takih matrikah. Te rezultati si bomo še malo bolj ogledali v naslednjem razdelku.

3 Rezultati

Torej imamo naključne matrike, kjer so elementi iz neke porazdelitve. Uporabili bomo uniformno porazdelitev, zanimivo pa bi bilo rezultate pogledati tudi še v kakšni drugi porazdelitvi. Omejili se bomo na kvadratne matrike.

Najprej si pogledajmo rezultate na malo manjšem primeru. Vzeli bomo 1000 matrik velikosti 10×10 , ki imajo za elemente naključna števila med 1 in vključno z 9. Računali bomo najcenejše prirejanje, torej prirejanje, ki ima najmanjšo ceno.

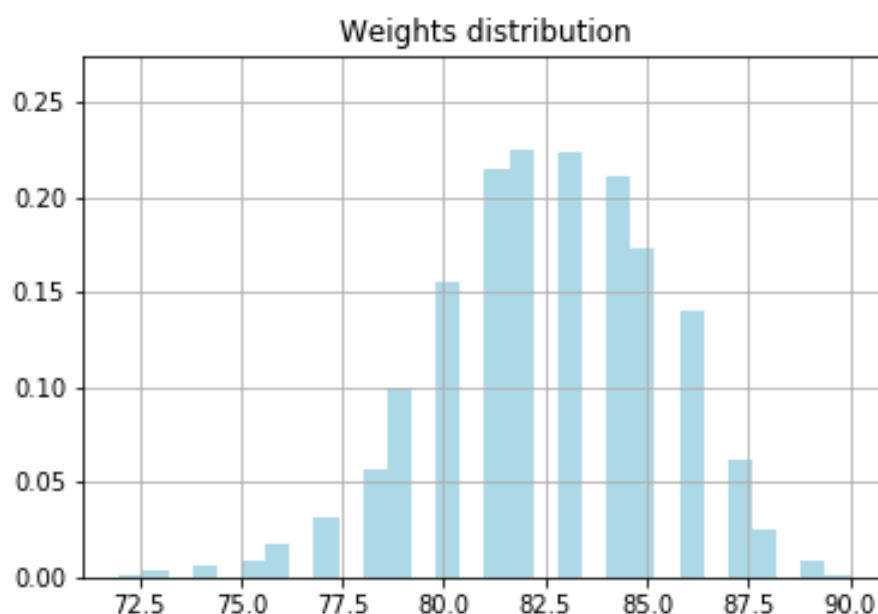

Povprečen čas izvedbe algoritma je 0,002 sekunde, maksimalen čas je 0,012 sekunde, minimalen pa 0,00056.

Opazimo, da porazdelitev izgleda kot normalna porazdelitev z povprečjem med 17 in 18. Minimalna cena je 11, maksimalna pa 27.

Čas izvedbe je majhen, kar je primerno, ker ima matrika majhno velikost. Razlika med maksimalnim in minimalnim časom tudi ni velika.

Poglejmo si še za primer, ko izračunamo najdražje prirejanje oz. lahko si to predstavljamo kot maksimalen profit.

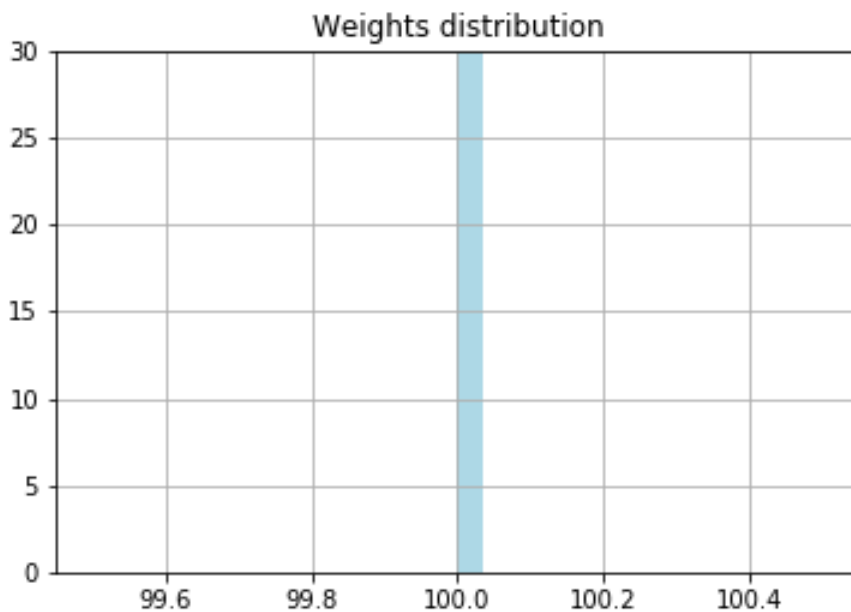
Povprečen čas izvedbe algoritma je 0,002 sekunde, maksimalen čas je 0,011 sekunde, minimalen pa 0,00061.

Povprečen profit je okrog 82,5. Maksimalen profit je 90, kar je tudi največ kar lahko dobimo. Primer matrike s tako ceno oz. profitom je taka, ki ima na diagonale same 9. Najmanjši profit pa je 72.

Povprečen čas izvedbe je enak kot če bi računali najcenejše prirejanje. To ni presenetljivo, ker za izračun maksimalne cene matriko transformiramo samo z odštevanjem profitne matrike od matrike enake velikost, kjer so vsi elementi maksimalen element profitne matrike. S tem dobiš matriko cen, za katero računaš najcenejše prirejanje. Matriki imata enako velikost in imata podobno strukturo, zato imata tudi zelo podobne čase.

Povečajmo sedaj velikost matrike. Poženimo Madžarsko metodo tokrat na

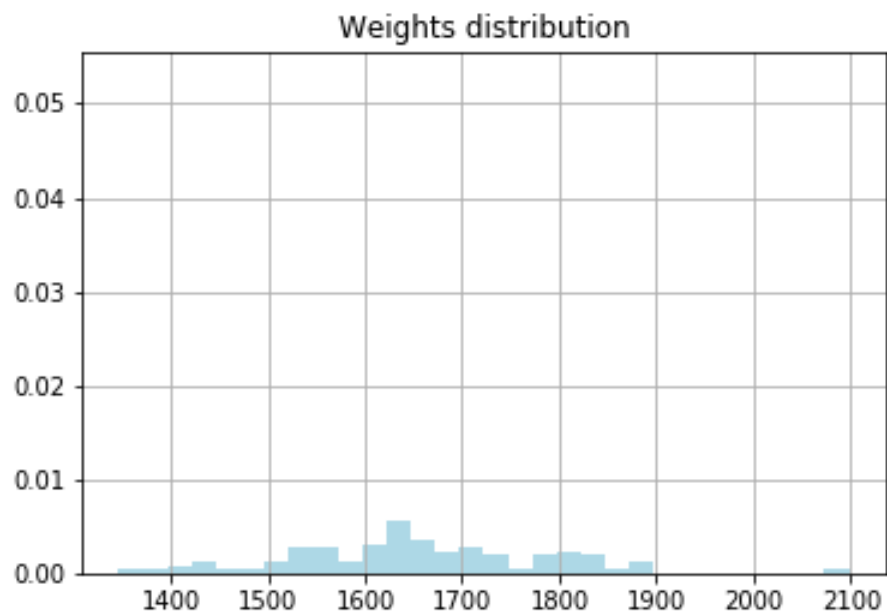
100 matrikah velikosti 100×100 . Obdržimo razpon števil med 1 in 9 in izračunajmo ceno najcenejšega prirejanja.

Povprečen čas izvedbe je 2,4 sekunde, maksimalen čas je 3,5 sekunde, minimalen pa 1,4 sekunde.

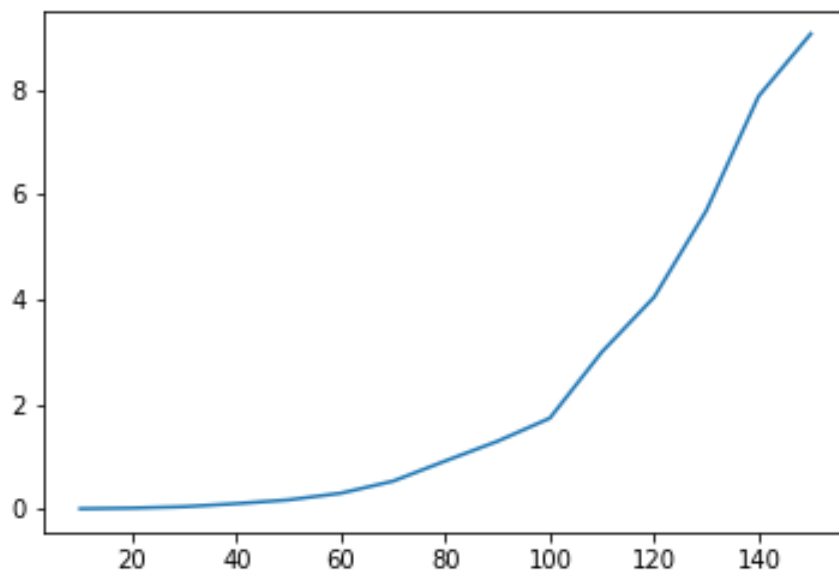
Povprečen čas je znatno večji, ker smo imeli večjo matriko. Opazi se tudi velika razlika med maksimalnim in minimalnim časom, kar pomeni, da je struktura matrike oz. porazdelitev števil v matriki pomembna za hitrost algoritma.

Opazimo, da je za vse matrike optimalna cena enaka. To se zgodi, ker imamo veliko matriko v primerjavi z razponom števil v matriki. Če bi imeli večji razpon števil, se to ne bo zgodilo, kar pokažemo z naslednjim primerom:

Vzeli smo naključna števila med 1 in 1000.

Poglejmo si še kako raste čas z večanjem velikosti matrike.

Na abcisni osi so velikosti matrik, na ordinatni osi pa čas v sekundah.